



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Р1 241/2026
24.06.2026. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у поступку извршног повериоца АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Живковић, адвокат из ..., против извршног дужника „Електродистрибуција Србија“ д.о.о. Београд, са седиштем у Новом Београду, ради наплате судских пенала, одлучујући о сукобу месне надлежности између Основног суда у Пироту и Трећег основног суда у Београду, у седници већа одржаној 24.06.2026. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету месно је **НАДЛЕЖАН** Основни суд у Зајечару.

Образложење

Основни суд у Зајечару је донео решење И.бр. 668/25 од 13.01.2026. године, којим је извршном дужнику одређен накнадни рок од осам дана да изврши радњу (чини́дбу), утврђену извршном исправом - правноснажном пресудом Основног суда у Књажевцу П. бр. 891/24 од 22.10.2025. године и то да на парцели у власништву извршног повериоца к.п.бр. ... к.о. ..., замени дотрајали дрвени стуб за нисконапонску мрежу новим стубом, те да уколико не изврши своју обавезу ни у накнадно остављеном примереном року, дужан је да извршном повериоцу плати судске пенале у износу од 1.000,00 динара за сваки дан закашњења почев од истека рока одређеног тим решењем.

Извршни поверилац је поднео предлог за извршење Основном суду у Пироту дана 22.04.2026. године, ради наплате судских пенала, на основу извршне исправе – решења Основног суда у Зајечару И.бр. 668/25 од 13.01.2026. године.

Основни суд у Пироту се решењем Ии бр. 499/26 од 23.04.2026. године огласио месно ненадлежним за поступање у овој правној ствари и по правноснажности решења списе доставио Трећем основном суду у Београду, као суду опште месне надлежности јер је седиште извршног дужника на подручју из надлежности тог суда.

Трећи основни суд у Београду није прихватио месну надлежност, па је предмет уз акт ИИ 36576/26 од 12.06.2026. године доставио Врховном суду ради решавања сукоба месне надлежности, с обзиром да је решење о изрицању судских пенала донео Основни суд у Зајечару, те да је тај суд надлежан да, на предлог извршног повериоца и у истом извршном поступку, донесе решења о извршењу решења о изреченим судским пеналима, пре његове правноснажности.

Решавајући настали сукоб месне надлежности, на основу члана 32. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 10/23) и члана 22. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23) у вези члана 39. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“ бр. 106/15...91/2025) и члана 92. Закона о уређењу судова, Врховни суд је нашао да је за поступање у овом предмету месно надлежан Основни суд у Зајечару.

Поднетим предлогом извршни поверилац захтева извршење ради наплате судских пенала на основу извршне исправе односно решења о изрицању судских пенала које је донео Основни суд у Зајечару И.бр. 668/25 од 13.01.2026. године.

Одредбом члана 339. Закона о извршењу и обезбеђењу је прописано да је за одлучивање о предлогу за изрицање судских пенала месно надлежан суд на чијем подручју извршни дужник има пребивалиште или боравиште, односно седиште, одредбом члана 340. став 1. да ако извршни дужник не испуни обавезу на чињење, нечињење или трпљење утврђену извршном исправом, суд може у извршном поступку на предлог повериоца као извршног повериоца, да наложи извршном дужнику да у року од 8 дана испуни своју обавезу (накнади рок) и изрекне му да, ако обавезу не испуни у накнадном року, плати извршном повериоцу одређени износ новца за сваки дан задоцњења или неку другу јединицу времена (судски пенали), за распон времена од истека накнадног рока па док извршни поверилац не поднесе предлог за извршење извршне исправе, док је у ставу 3. истог члана прописано да извршни поверилац може поднети предлог за изрицање судских пенала све док не поднесе предлог за извршење извршне исправе којом је извршена неновчана обавеза извршног дужника, а ставом 4. да је решење којим се изричу судски пенали извршна исправа, против кога је применом одредбе из става 5. истог члана дозвољен приговор.

Одредбом члана 342. Закона о извршењу и обезбеђењу, прописано је да суд који је изрекао судске пенале, на предлог извршног повериоца у истом извршном поступку, доноси решење о извршењу решења о изреченим судским пеналима, пре његове правноснажности.

Ова одредба није само правило о начину поступања, већ садржи и посебно правило о месној надлежности. Њоме се истовремено одређују и суд који одлучује (онај који је пенале изрекао) и процесни оквир у коме се извршење спроводи (исти извршни поступак). Та веза постављена је императивно, тако да извршни поверилац нема могућност избора суда, нити се примењује опште правило о месној надлежности, а ни правило из члана 339. Закона о извршењу и обезбеђењу које се односи само на одлучивање о изрицању судских пенала, а не и на извршење ради њихове наплате.

Из наведеног следи да је за доношење решења о извршењу о изреченим судским пеналима искључиво месно надлежан суд који их је изрекао, и то у истом извршном поступку, па је суд коме је предлог за наплату поднет овлашћен да се сходном применом члана 19. став 1. Закона о парничном поступку, по службеној дужности огласи месно ненадлежним и предмет уступи том суду.

Како је решење о изрицању судских пенала у поступку извршења И.бр. 668/25 донео Основни суд у Зајечару, тај суд је искључиво месно надлежан да у истом поступку одлучи и о предлогу за његово извршење независно од тога што се седиште извршног дужника налази на подручју Трећег основног суда у Београду.

На основу изнетог, применом члана 22. став 2. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**